

Regeringskansliet
Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten

Endast per e-post:

s.remissvar@regeringskansliet.se

stefan.oscarson@regeringskansliet.se

Betänkandet SOU 2019:44 Ett bättre premiepensionssystem

(Departementets diarienummer S2019/04594/SF)

SMEsweden riktar sig till listade bolag med ett varaktigt börsvärde understigande 1,2 miljarder kronor, och ska värna, verka för och driva centrala och principiella frågor som berör småbolagen och deras listningar på svenska marknadsplatser. Utifrån de intressen som SMEsweden har att beakta avges följande remissvar på rubricerat betänkande.

Generellt finns det en storskalighet i alla delar av det svenska pensionskapitalet som riskerar nödvändig mångfald på finansmarknaden och därmed möjligheterna för nya och växande verksamheter att få tillgång till kapital. 90 procent av svenskarna omfattas av tjänstepensioner och de flesta omfattas av de stora tjänstepensionerna SAF-LO, ITP, KAP-KL och PA03/16. En stor del av pensionskapitalet stannar i de förvalslösningar som kontrolleras av parterna på samma sätt som en stor del av kapitalet inom premiepensionen stannar i AP-7 Såfa. Dessa aktörer placerar en stor del av kapitalet utomlands. I AP7:s fall är det endast ca 1 procent som går till svenska börsen. Det kapital som placeras i svenska bolag tenderar att gå till de största svenska börsbolagen. Mycket lite av kapitalet placeras i små och medelstora svenska bolag. Ett skäl är att aktörerna helt enkelt är för stora. Det innebär att svenskarnas pensionssparande inte kanaliseras till de bolag som ska anställa framtidens arbetskraft och generera välfärd till framtida pensionärer. Kapitalkoncentrationen är ett problem och utredningens förslag förvärrar möjligheterna till riskkapitalförsörjning.

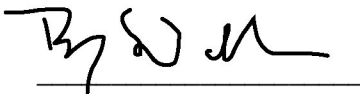
SMEsweden avstyrker förslaget om ny valarkitektur. För det första innebär förslaget hinder för pensionsspararna att välja egna fonder. Förvalet kan förväntas växa på bekostnad av alternativa fonder utan att det finns några skäl till det som inte kan hanteras på annat sätt. Det nya "kategorivalet" innebär en tydlig indexering av kapitalet och utgör en risk för mindre börsbolag. Indexfonder är väldigt sällan inriktade på mindre bolag av likviditetsskäl. Aktiva ägare är också en förutsättning för att handel och prisbildningen på mindre börsnoterade bolag ska fungera. En väl fungerande handel är en förutsättning för notering och därmed kapitaltillförsel. Utformningen av valarkitekturen riskerar på så sätt att motverka den positiva utveckling med allt fler börsnoterade små och medelstora företag vi sett i Sverige.

SMEsweden avstyrker utredarens förslag om ny upphandlingsmodell. Som förslaget är utformat är det upp till tjänstemännen på den nya myndigheten att avgöra om de tycker att t.ex. småbolagsfonder ska få finnas på det framtida fondtorget. Det är mycket i utredarens text som talar för att det är långt ifrån självklart. Genom att utforma upphandlingen på så sätt att allt kapital från de fonder som åker ut ska in i den fond som myndigheten bedömer vara den bästa är det rimligt att anta att denna fond inte kan

placera i små och medelstora företag. Fonden blir för stor och kan inte förvaltas effektivt. Den mångfald som präglar dagens fondutbud ger möjlighet för spararna att själva bestämma vilken typ av fond de vill ha. Eftersom alla sparare inte flyttas samtidigt är likviditetsfrågan av mindre betydelse. Självfallet motsäger det inte att man har höga krav på de fonder som får finnas på fondtorget och genomför en noggrann kontroll – vilket redan införts vid årsskiftet 2018/19.

SMEsweden är bekymrade över det kostnadsfokus utredaren har. Det finns en stor risk för att ambitionen om att hålla låga avgifter går ut över möjligheterna att tillåta en mångfald av fonder. Viss typ av förvaltning är förknippad med högre kostnader. Ett exempel är investeringar i mindre bolag. Mindre bolag täcks inte lika ofta av aktieanalytiker vilket innebär att kostnaden för analys, men även handel, kan vara högre än för större bolag. Ett avgiftstak eller allt för hård press på fondavgifterna kan innebära att dörren stängs för fonder som investerar och tillskjuter riskkapital till mindre börsbolag. Vad som ska debiteras för fonden bör istället vara upp till varje fond att bestämma och vad kunden är beredd att betala beroende på resultat och kvalitet i de tjänster som erbjuds.

SMEsweden anser inte att utredarens förslag till drastiska förändringar och en koncentration av viktiga beslut som påverkar valbara fonder är tillräckligt motiverade. Utredningens konsekvensbedömning saknar dessutom viktiga delar som berör hur det svenska pensionssystemet bidrar till finansiering av de företag som står för jobb och tillväxt till gagn för pensionärerna.

SME Sweden
genom Björn Wallin